

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:
Președinte
Judecători

Vladimir Timofti
Anatolie Țurcan
Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 august 2018, în cauza penală în privința lui

Melnic Iurie XXXXX, născut la XXXXXX, originar și domiciliat în s. XXXXX, str. XXXXX, nr. XX, ap. XX, r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.03.2018–04.05.2018;

Instanța de apel: 05.06.2018–08.08.2018;

Instanța de recurs: 16.10.2018–12.12.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 04 mai 2018, *examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală*, Melnic Iurie a fost condamnat în baza art.217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 4 ani.

În baza art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa numită a fost adăugată pedeapsa neexecutată aplicată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.12.2016, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor lor pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Melnic Iurie pe parcursul anului 2017, împreună cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, având scopul obținerii unui venit ilicit, au dobândit în mod necunoscut droguri sub formă de „Clonazepam” pe care le realiza pe teritoriul mun. Bălți. Astfel la 23.08.2017 aflându-se în regiunea cartierului „Dacia”, Melnic Iurie a realizat unei persoane o pastilă de „Clonazepam” contra sumei de 10 lei pe care ultimul a consumat-o, fapt confirmat prin

procesul verbal nr.632 din 23.08.2017, prin care s-a constatat consecințele consumului de droguri din grupa „Benzedizioin”.

Tot el, Melnic Iurie , la 26.09.2017, aflându-se în cartierul „Dacia” lângă policlinica nr.1, ilegal a realizat unei persoane 2 pastile de „Clonazepam” contra sumei de 80 lei, care au fost ridicate de către angajații poliției la 27.09.2017. Pastilele de culoare albă ridicate la 27.09.2017 reprezintă conform raportului de expertiză nr.34/12-R-1427 din 11.10.2017 „Clonazepam”, care se referă la substanțe psihotrope cu masa de 0,008 gr.

Melnic Iurie într-un mod și loc nestabil, a dobândit o cantitate nestabilă de droguri K sub formă de substanțe psihotrope, iar la 03.11.2017, aproximativ la ora 10³⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 2 pastile «Clonazepam» contra sumei de 40 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila 1770 MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1798 din 26.12.2017 pastilele de formă rotundă - 2 bucăți de culoare albă, ridicate de către organul de urmărire penală la 03.11.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope cu masa 0,312 g, adică proporții mari.

Melnic Iurie la 11.11.2017, aproximativ la ora 11⁰⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 3 pastile «Clonazepam» contra sumei de 60 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1831 din 26.12.2017 pastilele de culoare albă ridicate la 11.11.2017, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope cu masa totală de 0,468 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 24.11.2017, aproximativ la ora 11⁵⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr. 1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 3 pastile «Clonazepam» contra sumei de 60 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1832 din 26.12.2017 pastilele de culoare albă, ridicate la 24.11.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0,468 gr., adică proporții mari.

Tot el, Melnici Iurie la 14.12.2017, aproximativ la ora 09²⁵, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 5 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-50 din 25.01.2018 pastilele de formă rotundă ridicate de către organul de urmărire penală la 14.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope cu masa totală de 0,738 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 15.12.2017, aproximativ la ora 09²⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 5 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-51 din 25.01.2018 pastilele, ridicate de către organul de urmărire penală la 15.12.2017, în rezultatul achiziției de control,

conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0,742 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 18.12.2017, aproximativ la ora 11⁰⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-62 din 29.01.2018 pastilele ridicate de către organul de urmărire penală la 18.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0,582 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 19.12.2017, aproximativ la ora 10⁴⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila «Pentru Pachete» a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-2024 din 29.12.2017 pastilele ridicate de către organul de urmărire penală a IP Bălți la 19.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanță psihotropă -Clonazepam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0,580 gr.

Tot Melnic Iurie, la 20.12.2017, aproximativ la ora 09⁵⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-2023 din 29.12.2017, pastilele ridicate de către organul de urmărire penală la 20.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope cu masa totală de 0,594 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 21.12.2017, aproximativ la ora 09¹⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-41 din 24.01.2018, pastilele ridicate de către organul de urmărire penală la 21.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0.602 gr., adică proporții mari.

Tot el la 22.12.2017, aproximativ la ora 09³⁰, în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila nr.1770 a MAI RM.

Conform Raportului de expertiza judiciară nr.34/12/2-R-49 din 25.01-2018, pastilele ridicate de către organul de urmărire penală la 22.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0394 gr., adică proporții mari.

Tot el, la 26.12.2017, aproximativ la ora 09³⁰, aflându-se în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 4 pastile «Clonazepam» contra sumei de 50 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila «Pentru Pachete» a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-130 din 14.02.2018, pastilele ridicate de către organul de urmărire penală la 26.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa totală de 0,580 gr., adică proporții mari.

Tot el, la data de 27.12.2017 aproximativ la ora 11⁵⁰ aflându-se în regiunea Centrului Medicilor de Familie nr.1 din mun. Bălți, amplasat pe str. Decebal 101, a realizat 3 pastile «Clonazepam» contra sumei de 40 lei, care ulterior au fost ridicate și sigilate cu sigila «Pentru Pachete» a MAI RM.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.34 122-R-129 din 14.02.2018 pastilele, ridicate de către organul de urmărire penală la 26.12.2017, în rezultatul achiziției de control, conțin substanța psihotropă «Clonazepam», care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope cu masa totală de 0,435 gr., adică proporții mari.

Substanța „Clonazepam” este inclusă în Tabelul III „Substanțe stupefiante (narcotice), substanțele psihotrope, utilizate în scopuri medicale”, și anume în Lista nr.3 „Substanțele psihotrope incluse în Lista 4 a Convenției ONU asupra Substanțelor Psihotrope, 1971”, a acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004, cât și în Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, și anume la compartimentul - II. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006 „privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”.

În cazurile menționate mai sus, cantitatea totală de droguri înstrăinate sub formă de „Clonazepam” este de 6,703 g, care reprezintă proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea cheltuielilor de judecată și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea încasării de la Melnic Iurie în beneficiul statului a sumei de 36 400 lei.

În argumentarea apelului s-a invocat, că sumele cheltuite de stat în legătură cu efectuarea acțiunilor procesual penale într-o cauză penală în conformitate cu prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, urmează a fi achitate de către persoana care a fost recunoscută vinovată. Consideră că instanța de fond neîntemeiat a respins solicitarea acuzării privind încasarea sumei de 36 400 lei de la inculpat în beneficiul statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 august 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. Referindu-se la soluția adoptată de către prima instanță privind cheltuielile de judecată, instanța de apel a constatat că, la adoptarea sentinței, nu a fost admisă derogarea de la normele procesual-penale relevante cauzei, soluția adoptată fiind una întemeiată și corectă. În acest context, instanța de apel a menționat că dispunerea expertizelor de către organul de urmărire penală pentru efectuarea examinării chimice a substanțelor narcotice, în urma pornirii urmăririi penale în speță, constituie acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării. Din acest considerent, instanța de apel a statuat că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, precum și altor acțiuni procesuale, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Din motivele enunțate, instanța de apel a conchis că apelul procurorului urmează a fi respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței, reieșind din netemeinicia argumentelor invocate de apelant.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o acuzatorul de stat, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt

complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- decizia adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar concluzia privind neîncasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat în beneficiul statului în sumă de 36 400 lei este neargumentată;

- prevederile art.142 alin.(2) Cod de procedură penală indică expres în ce cazuri expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, iar art.227 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate de stat pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului. Alin.(2) al aceluiași articol prevede că cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite experților;

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.228 alin.(3) Cod de procedură penală, care prevede că expertului și specialistului li se recuperează costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că recurentul invocă temeiul pentru recurs prevăzut la pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În esență, recurentul critică decizia din considerentul că, în viziunea sa, instanța de apel greșit a respins solicitarea din cererea de apel cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 36 400 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Cu referire la aceste argumente ale recurentului, instanța de apel, judecând cauza, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând la concluzia de a respinge solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 36 400 lei, suportate pentru efectuarea mai multor expertize judiciare.

Astfel, instanța de apel și-a motivat soluția în privința respingerii solicitării de încasarea a cheltuielilor judiciare prin următoarele:

- art.227 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală;

- alin.(3) al aceleiași norme prevede, că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate;

- art.228 Cod de procedură penală, în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile.

Instanța de apel a conchis că suma de 36 400 lei a fost necesară pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară dispuse prin ordonanțele organului de urmărire penală, aceste cheltuieli fiind puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și necesare în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecarea cauzei.

Colegiul penal, examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor, reține că expertizele judiciare nominalizate erau obligatorii de a fi efectuate, prin prisma prevederilor art.143 Cod de procedură penală, care stipulează că, plata expertizelor judiciare se face din contul bugetului de stat.

Prin Legea nr.316 pentru modificarea și completarea unor acte legislative din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, a fost abrogat alin.(2) al art.143 Cod de procedură penală, însă pentru a aplica noile prevederi, în speța dată, *urma ca procurorul să concretizeze și să argumenteze solicitările sale*, or, unele expertize judiciare au fost ordonate și efectuate la caz, până la intrarea în vigoare a modificărilor menționate, ultimele două fiind executate după intrarea în vigoare a modificărilor.

Instanța de apel în mod just și echitabil a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat în sumă de 36 400 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare, dispuse în vederea stabilirii dacă pastilele procurate de la Melnic Iurie în urma achizițiilor de control conțin droguri sau substanțe psihotrope, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului. Aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

Cheltuielile judiciare în procesul penal respectiv, au fost trecute în contul statului și prin prisma prevederilor art.75 alin.(3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr.68 din 14.04.2016, potrivit cărora în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat. După cum s-a constatat anterior, la dispunerea efectuării expertizelor judiciare în cauză, în calitate de ordonator, figura organul de urmărire penală.

Colegiul penal menționează faptul că, în recurs procurorul nu a invocat absolut nici un argument, care să combată soluțiile anterioare, prin care s-a respins solicitarea de a dispune încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, recurentul limitându-se doar la transcrierea conținutului art.art.227-229 Cod de procedură penală, cu mențiunea că *...plata cheltuielilor se suportă de condamnat sau sunt trecute în contul statului.*

Prin urmare, se constată că autorul recursului nu a adus argumente temeinice în susținerea afirmațiilor din recursul său – că decizia instanței de apel într-adevăr ar cădea sub incidența art.427 alin.(1) pct.(6) Cod de procedură penală. Procurorul nu a făcut referire la lipsa circumstanțelor expuse în art.229 Cod de procedură penală și în special la alin.(3) al acestui articol. În situația dată, instanța de apel nu a fost în posibilitatea de a adopta o altă hotărâre, care să fie bazată pe argumente invocate din oficiu, contrar art.24 alin.(2) Cod de procedură penală.

Prin urmare, solicitările din recurs sunt neîntemeiate, nefiind bazate pe argumente concrete, iar decizia instanței de apel este una legal argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 august 2018, în cauza penală privindu-l pe *Melnic Iurie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac